

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA
ZA 2021. GODINU

AD "ČAJAVEC - MEGA" Banja Luka

Banja Luka, mart, 2022. godine

CONTROL REVIEW
DRUŠTVO ZA REVIZIJU d.o.o. BANJALUKA

Gundulićeva 70, Banja Luka
Telefon-fax 051/347-560, 347-561
Žiro-račun: 562-099-000-1685578
Registровано u Osnovnom sudu u Banja
Luci, broj registrarskog uložka 1-13403-00
IB 402016020007

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Društva AD "ČAJAVEC - MEGA" Banja Luka

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja AD „ČAJAVEC- MEGA” Banja Luka (u daljem tekstu „Društvo”) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31.12.2021. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o gotovinskim tokovima za godinu koja se završava na navedeni datum, kao i napomene uz finansijske izvještaje, uključujući pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Društva na dan 31.12.2021. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za izražavanje mišljenja

Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim standardima revizije (MSR) i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Naše odgovornosti, prema navedenim standardima, detaljnije su opisane u našem izvještaju u pasusu Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva, u skladu sa Etičkim kodeksom IESBA za profesionalne računovođe (Kodeks IESBA), zajedno sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše ostale etičke obaveze u skladu s tim zahtjevima. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za pružanje osnove za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u vršenju revizije finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini.

1. Dugoročni finansijski plasmani, Napomena 12. uz finansijske izvještaje

Navedeno ključno revizorsko pitanje je izabrano zbog toga što dugoročni finansijski plasmani predstavljaju najznačajniju poziciju u poslovnoj aktivnosti. Dugoročne pozajmice pravnim licima iz početnog stanja iznose 1.862.652 KM a odnose se na pozajmice date povezanim pravnim licima. U tekućoj godini su izvršene nove pozajmice u iznosu od 500.000 KM a izvršen je povrat pozajmica u iznosu od 1.670.800 KM.

Revizor je izvršio pregled svih ugovora o dugoročnom zajmu koji su zaključeni sa povezanim licima u toku 2018., 2019., 2020. i 2021. godine, kao i aneksa koji prate navedene ugovore. Pregledana je kompletna knjigovodstvena dokumentacija vezana za odredbe ugovora, za obračun kamate i sredstva obezbjeđenja pozajmica. Zatražene su

konfirmacije od zajmoprimaca kojima su u cjelosti potvrđena stanja dugoročnih pozajmica iskazana u finansijskim izvještajima Društva.

Osim toga zaključen je ugovor o prodaji i prenosu udjela u društvu „Unicep Group“ d.o.o. Banja Luka po osnovu čega je smanjena vrijednost dugoročnih finansijskih plasmana u iznosu od 1.251.579 KM.

Na osnovu provedenih procedura i kontrola nisu utvrđena značajna odstupanja u odnosu na iskazane vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana u finansijskim izvještajima Društva.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinitu prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za interne kontrole neophodne da bi se omogućilo sastavljanje i objektivna prezentacija finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne greške nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti, objelodanjujući, ako je primjenjivo, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i korištenje računovodstvene osnove stalnosti poslovanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje, odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i da izdamo izvještaj nezavisnog revizora koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje je visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu nastati usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MSR, koristimo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavanje i obavljanje revizorskih procedura koje su odgovarajuće za te rizike i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed kriminalne radnje je veći od rizika od materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed greške, jer kriminalna radnja može podrazumijevati tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste,* pogrešne interpretacije, lažne iskaze, kao i zaoblazanje interne kontrole.

- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva.

- Ocjenjujemo adekvatnost primijenjenih računovodstvenih politika kao i prihvatljivost računovodstvenih procjena i sa njima povezanih objelodanjanja izvršenih od strane rukovodstva.

- Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja, kao računovodstvene osnove, od strane rukovodstva, na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo postoji li materijalno značajna neizvjesnost u vezi sa događajima ili okolnostima koji mogu izazvati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji materijalno značajna neizvjesnost, u obavezi smo da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na odgovarajuća objelodanjanja navedena u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu prouzrokovati da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjanja, te razmatramo prikazuju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na takav način na koji se postiže istinita i objektivna prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlaštenim za upravljanje, između ostalog u vezi sa planiranim obimom i vremenom obavljanja revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Licima ovlaštenim za upravljanje obezbjeđujemo izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj mjeri može očekivati da mogu uticati na našu nezavisnost, i gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlaštenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i shodno tome predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner angažovanja na reviziji čiji je rezultat rada ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Mirjana Šinik.

Društvo za reviziju
»CONTROL REVIEW« d.o.o.
Banja Luka,
24.03.2022.godine

Direktor
Mirjana Šinik

Ovlašćeni revizor
Mirjana Šinik

BILANS STANJA (IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU)
Na dan 31. decembra 2021. godine
(U konvertibilnim markama)

	Napomene	Iznos na dan bilansa 31.12.2021.	Iznos na dan bilansa 31.12.2020.
Aktiva			
Stalna sredstva		8.709.584	9.633.516
Postrojenja i oprema	3.4,3.6, 1	1.265	1.206
Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	3.9, 2	6.501.687	6.253.266
Dugoročni krediti povezanim pravnim licima	3.9, 2	691.852	1.862.652
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		1.514.780	1.516.392
Tekuća sredstva		2.375.390	2.699.678
Zalihe i dati avansi	3.8, 3	102.966	1.940
Kratkoročna potraživanja	3.9,13, 4	358.016	538.695
Kratkoročni finansijski plasmani	3.9, 5	15.447	-
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.9, 6	1.898.961	2.157.743
Aktivna vremenska razgraničenja		-	1.300
Poslovna aktiva		11.084.974	12.333.194
Pasiva			
Kapital		10.730.012	11.948.200
Akcijski kapital	8	11.104.166	11.104.166
Emisiona premija	8	722.177	722.177
Rezerve	8	1.430.693	1.430.693
Nerealizovani gubici po osnovu fin. sred.	8	1.612	-
Neraspoređeni dobitak	8	2.764.971	2.664.391
Gubitak do visine kapitala	8	5.290.383	3.973.227
Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	3.10, 9	184.169	170.527
Dugoročne obaveze		-	-
Kratkoročne obaveze		170.793	214.467
Kratkoročne finansijske obaveze	3.9, 10	35.236	141.884
Obaveze iz poslovanja	3.9, 11	66.460	4.509
Ostale kratkoročne obaveze	3.9, 11	69.097	66.732
Pasivna vremenska razgraničenja	3.9, 12	-	1.342
Poslovna pasiva		11.084.974	12.333.194

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS USPJEHA (IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU)
 Za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine
 (U konvertibilnim markama)

	<u>Napomene</u>	<u>31. decembar 2021.</u>	<u>31. decembar 2020.</u>
Poslovni prihodi		-	-
Poslovni rashodi		268.345	188.673
Troškovi materijala	13	651	1.324
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	13	107.757	94.264
Troškovi proizvodnih usluga	13	5.181	7.118
Troškovi amortizacije i rezervisanja	13	15.101	13.478
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	13	138.037	70.647
Troškovi poreza i doprinosa	13	1.618	1.842
Poslovni gubitak		268.345	188.673
Finansijski prihodi		70.177	211.400
Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	14	-	211.400
Prihodi od kamata	14	70.177	-
Finansijski rashodi	15	42	-
Dobitak redovne aktivnosti		-	22.727
Gubitak redovne aktivnosti		198.210	-
Ostali prihodi		476	740.272
Naplaćena otpisana potraživanja	16	396	1.316
Prihodi od smanjenja obaveza i ostali nepomenuti prihodi	16	80	738.956
Ostali rashodi		1.119.422	1.074.367
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i HOV	17	995.079	995.079
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja	17	94.256	75.537
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha i ostali rashodi	17	30.087	3.751
Dobitak prije oporezivanja		-	-
Gubitak prije oporezivanja		1.317.156	311.368
Tekući i odloženi porez na dobit		-	-
Poreski rashodi perioda		-	-
Neto dobitak perioda		-	-
Neto gubitak perioda	8	1.317.156	311.368
Ukupni prihodi		70.653	951.672
Ukupni rashodi		1.387.809	1.263.040

Napomene na narednim stranama
 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU

Za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine
(U konvertibilnim markama)

	Aksijski kapital	Revalorizacije rezerve	Nerealizovani dobici po osn. finan.sred.rasp ol.za prodaju	Ostale rezerve	Neraspoređeni gubitak/dobitak	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2019.godine	12.443.425	-	-	1.430.693	(997.468)	12.876.650
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava						
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju						
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha					(311.368)	(311.368)
Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu						
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka						
Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	(617.082)					(617.082)
Stanje na dan 31. decembar 2020.godine	11.826.343	-	-	1.430.693	(1.308.836)	11.948.200
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava						
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju						
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha			(1.612)			(1.612)
Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu					(1.317.156)	(1.317.156)
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka					100.580	100.580
Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala						
Stanje, 31. decembar 2021. godine	11.826.343	-	(1.612)	1.430.693	(2.525.412)	10.730.012

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS TOKOVA GOTOVINE (IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE)

Za godinu koja se završava 31.decembra 2021. godine

(U konvertibilnim markama)

	Godina koja se završava 31. decembra 2021.	Godina koja se završava 31. decembra 2020.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	258.108	2.463.313
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	258.108	1.782.241
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	-	681.072
 Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	464.365	145.573
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	182.944	113.791
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	106.118	30.395
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	175.303	1.387
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	-	2.317.740
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	206.257	-
 TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	383.323	211.400
Prilivi po osnovu prodaje akcija i udjela	383.323	-
Prilivi po osnovu kamata	-	211.400
 Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	2.106.648	710.000
Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	106.648	-
Odlivi po osnovu kupovine akcija	1.500.000	710.000
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	500.000	-
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	1.723.325	498.600
 TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	1.670.800	254.758
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	1.670.800	254.758
 Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	1.670.800	254.758
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
 UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	2.312.231	2.929.471
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	2.571.013	855.573
 NETO PRILIV GOTOVINE	-	2.073.898
NETO ODLIV GOTOVINE	258.782	-
 Gotovina na početku obračunskog perioda	2.157.743	83.845
 Gotovina na kraju obračunskog perioda	1.898.961	2.157.743

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

31. decembra 2021. godine

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

a. Osnivanje

"Čajavec - Mega" a.d., Banja Luka je osnovano 1950. godine kao segment u okviru poslovnog sistema „Čajavec“ Banja Luka. Društvo je od osnivanja do danas nekoliko puta promijenilo oblik organizovanja a svoj razvoj je zasnivalo na izradi proizvoda elektronskih uređaja za široku upotrebu (TV i radio prijemnici, aparati td), izradi štampanih ploča, dijelova za razne namjene i servisiranje vlastitih proizvoda.

Kao akcionarsko društvo Društvo je registrovano 07. oktobra 2001. godine u Osnovnom sudu u Banja Luci.

Doregistracija djelatnosti je izvršena 08. aprila 2008. godine kada je Društvo registrovano za vršenje djelatnosti iz oblasti investiranja, upravljanja i iznajmljivanja nekretnina od čega ostvaruje najveći dio prihoda.

Usklađivanje osnivačkih akata Društva sa odredbama Zakona o privrednim društvima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 127/08) izvršeno je 27. maja 2010. godine na osnovu Rješenja Okružnog privrednog suda u Banja Luci broj 071-0-Reg-10-000347.

Po Rješenju Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci broj 057-0-Reg-11-001876 u registar ovog suda je 05. avgusta 2011. godine izvršen upis usklađivanja djelatnosti sa Uredbom o klasifikaciji djelatnosti Republike Srpske (Sl. glasnik Republike Srpske“ broj 119/2010), a na osnovu člana 22. Zakona o klasifikaciji djelatnosti i registru poslovnih subjekata po djelatnostima u Republici Srpskoj (Sl. glasnik Republike Srpske“ broj 74/2010).

Sjedište Društva je u Banjaluci, u Ulici Kralja Petra I Karađorđevića broj 103.

Društvo je na dan 31. decembra 2021. godine zapošljavalo 2 radnika (na dan 31.12.2020. godine, 2 radnika).

b. Djelatnost

Osnovna registrovana djelatnost je investicije, upravljanje i nekretnine – 68.20. Matični broj Društva je 1347080.

2. OSNOVE ZA PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnove za prikazivanje finansijskih izvještaja

Na osnovu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Službeni glasnik RS br. 78/20), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da, u potpunosti primjenjuju Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja (MSFI), koji su bili u primjeni na dan 31. decembra 2005. godine, Međunarodne standarde revizije (MSR), Kodeks etike za profesionalne računovode i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovoda (IFAC), na finansijske izvještaje za periode koji počinju 1. januara 2006. godine ili kasnije.

Finansijski izvještaji Društva su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 106/15) Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", broj 63/16) kao i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca izvještaja o promjenama na kapitalu ("Službeni glasnik RS", broj 63/16).

Iznosi u finansijskim izvještajima u prilogu su izraženi u Konvertibilnim markama (KM). Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u Napomenama uz finansijske izvještaje, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srpske.

Uopredne podatke predstavljaju finansijski izvještaji prethodne godine.

2.2. Računovodstvena načela

Pri sačinjavanju finansijskih izvještaja Društvo je obavezno da se pridržava slijedećih načela:

2.2.1. NAČELO STALNOSTI iz koga proizilazi da imovinski, finansijski i prinosni položaj društva kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju omogućuje poslovanje u neograničenom roku iz čega proizilazi privremenost i povremenost izvještavanja, kao i obaveznost procjenjivanja po nabavnoj cijeni i cijeni koštanja osim u slučajevima primjena načela impariteta.

2.2.2. NAČELO DOSLEDNOSTI koje podrazumijeva da se način procjenjivanja u dužem vremenskom razdoblju ne mijenja, a ako do promjene ipak dođe u Aneksu se iskazuje efekat promjene i obrazlaže razlog promjene.

2.2.3. NAČELO REALIZACIJE po kome se u bilansu uspjeha mogu uključiti samo realizovani (tržišno potvrđeni) dobiti.

2.2.4. NAČELO IMPARITETA (nejednake vrijednosti), koje zahtijeva bilansiranje imovine po najnižoj a obaveza po najvišoj vrijednosti što ima za posledicu odmjeravanje rashoda na više a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir obezvrjeđenja (depresijacije) i rezervisanja nezavisno da li je rezultat dobitak ili gubitak.

2.2.5. NAČELO UZROČNOSTI PRIHODA I RASHODA po kome se uzimaju u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda (fakturisana realizacija) i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

2.2.6. NAČELO POJEDINAČNOG PROCJENJIVANJA IMOVINE I OBAVEZA pri čemu eventualna grupna procjenjivanja radi racionalizacije proističu iz pojedinačnog procjenjivanja.

2.2.7. NAČELO IDENTITETA BILANSA po kome bilans otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora da bude identičan zaključnom bilansu za prethodnu godinu.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje usluga se iskazuju po pravičnoj vrijednosti sredstava koja su primljena ili će biti primljena, u neto iznosu nakon umanjjenja za date popuste, povraćaje proizvoda i porez na dodatu vrijednost.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se kada se rizik i korist povezana sa pravom vlasništva prenosi na kupca, a to podrazumijeva datum isporuke kupcu.

Prihodi od prodaje usluga priznaju se u periodu u kojem su usluge izvršene, dok se prihodi i rashodi od kamata knjiže u korist, odnosno na teret, obračunskog perioda na koji se odnose.

3.2. Troškovi tekućeg održavanja i popravki

Troškovi tekućeg održavanja i popravki nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u stvarno nastalom iznosu.

3.3. Preračunavanje sredstava i obaveza u stranim sredstvima plaćanja

Sve pozicije sredstava i obaveza u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se u njihovu protuvrijednost u Konvertibilnim markama po zvaničnom kursu važećem na dan bilansa stanja.

Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u Konvertibilne marke po zvaničnom kursu važećem na dan svake promjene. Nastale pozitivne i negativne kursne razlike se knjiže u korist ili na teret bilansa uspjeha.

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su iskazani po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualna obezvrjeđenja vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni izdaci na nekretninama, postrojenjima i opremi priznaju se kao sredstvo samo kada se sa tim izdacima poboljšava stanje sredstava iznad njihovog prvobitnog procijenjenog standardnog učinka. Svi ostali naknadno nastali izdaci na nekretninama, postrojenjima i opremi priznaju se kao rashodi u periodu u kojem su nastali.

Pod nekretninama, postrojenjima i opremom se smatraju ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Dobit koja nastane prilikom rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se u korist ostalih poslovnih prihoda. Gubitak nastao prilikom otuđivanja nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se na teret ostalih poslovnih rashoda.

Adaptacije, obnavljanja i popravke koje produžavaju vijek korišćenja sredstva, uvećavaju vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme. Opravke i održavanja se knjiže na teret tekućeg obračunskog perioda i prikazuju kao troškovi poslovanja.

Osnovna sredstva u pripremi se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za sve eventualne priznate gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija ove imovine počinje u trenutku kada je ova imovina spremna za upotrebu.

Sredstvo izgrađeno u sopstvenoj režiji priznaje se po cijeni koštanja pod uslovom da ona ne prelazi tržišnu vrijednost.

Zemljište se iskazuje po nabavnoj vrijednosti i ne amortizuje se zbog pretpostavke da ima neograničen vijek trajanja.

3.5. Nematerijalna imovina i ulaganja u istraživanje i razvoj

Nematerijalna ulaganja na dan bilansa stanja se sastoje od ulaganja u softvere. Nematerijalna ulaganja su iskazana po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualna obezvrjeđenja vrijednosti.

3.6. Amortizacija

Amortizacija osnovnih sredstava se obračunava tako da se nabavna vrijednost nekog sredstva, izuzev zemljišta i osnovnih sredstava u pripremi, otpisuje primjenom linearne metode tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Osnovica za obračun amortizacije je nabavna vrijednost koja je postojala na početku godine, kao i nabavna vrijednost osnovnih sredstava koja su nabavljena ili aktivirana tokom perioda.

Korisni vijek upotrebe i stope amortizacije pojedinih grupa osnovnih sredstava, koji je služio kao osnova za obračun amortizacije u 2021. godini je sljedeći:

<u>Amortizacija</u>	<u>Stopa amortizacije (%)</u>
Građevinski objekti	0,0
Inventar i oprema	4,0 – 20,0
Kompjuterska oprema	0,0

3.7. Obezvrjeđenje vrijednosti stalne imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo analizira vrijednosti osnovnih sredstava prikazane u finansijskim izvještajima. Ukoliko postoji indikacija da za neko osnovno sredstvo, postoji obezvrjeđenje, nadoknadivi iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u finansijskom izvještajima, vrijednost sredstva iskazanog u finansijskim izvještajima se smanjuje do svoje nadoknadive vrijednosti.

Obezvrjeđenje se priznaje kao trošak tekućeg perioda i evidentira u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Ako se kasnije poništi obezvrjeđenje, vrijednost sredstva prikazanog u finansijskim izvještajima se povećava do promijenjene procjene nadoknativog iznosa, ali tako da povećana vrijednost prikazana u finansijskim izvještajima ne prelazi iznos koji bi bio prikazan da se u proteklih godinama nije računalo obezvrjeđenje. Poništenje obezvrjeđenja se računa kao prihod.

Na dan 31. decembra 2021. godine, na osnovu procjene rukovodstva Društva, ne postoje indikacije da je vrijednost stalnih sredstava Društva obezvrjeđena.

3.8. Zalihe

Zalihe se evidentiraju po vrijednosti nižoj od nabavne i neto prodajne. Neto prodajna vrijednost je cijena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjjenja cijene za troškove prodaje.

Vrijednost zaliha goriva, materijala, rezervnih dijelova, alata i inventara se utvrđuje po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost uključuje vrijednost po fakturi dobavljača, transportne i zavisne troškove.

Alat i inventar se otpisuje 100% prilikom izdavanja u upotrebu.

3.9. Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja, od momenta kada je Društvo ugovornim odredbama vezano za instrument.

a) Finansijska sredstva

Sva finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje se priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja finansijskog sredstva definisana ugovorenim datumom isporuke finansijskog sredstva u rokovima utvrđenim prema konvencijama na predmetnom tržištu, i inicijalno je mjerena po fer vrijednosti, uključujući transakcione troškove.

Dugoročna potraživanja i krediti

Dugoročna potraživanja i krediti sastoje se od dugoročnog kredita odobrenih na period duži od godinu dana. Dugoročna potraživanja i krediti su vrednovani po amortizovanom trošku primjenom efektivne kamatne stope, umanjeno za procijenjeno umanjjenje vrijednosti.

Potraživanja od kupaca i druga potraživanja

Potraživanja od kupaca priznaju se po njihovoj nominalnoj vrijednosti. Ispravka vrijednosti potraživanja vrši se na teret rashoda u bilansu uspjeha na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

Druga potraživanja sastoje se od potraživanja za pretplaćene poreze, porez na dodatu vrijednost, potraživanja od zaposlenih i ostala potraživanja.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju gotovinu u blagajni, depozite kod komercijalnih banaka, kao i visoko likvidna sredstva koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo će prestati priznavati finansijska sredstava samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekat.

Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskim sredstvom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsko sredstvo.

b) Finansijske obaveze

Finansijske obaveze obuhvataju dugoročne obaveze, kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale obaveze.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u iznosu primljenih sredstava. Nakon početnog priznavanja, finansijske obaveze se mjere u iznosu po kome je obaveza početno priznata umanjene za otplate glavnice, uvećane za iznose kapitalizovanih kamata i umanjene za bilo koji otpis odobren od strane povjerioca. Obaveze po osnovu kamata na finansijske obaveze se evidentiraju na teret finansijskih rashoda u periodu na koji se odnose i prikazuju u okviru ostalih kratkoročnih obaveza.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima se vrednuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga, se iskazuju po umanjenoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope koja aproksimira efektivnoj kamatnoj stopi.

3.10. Dugoročna rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano procijeniti iznos obaveze. Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj procjeni rukovodstva Društva u pogledu izdataka koji će nastati da bi se takve obaveze izmirile.

3.11. Naknade zaposlenima

U skladu sa zakonskim propisima Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret radnika u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi poreze i doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom („Službeni glasnik RS“, broj 27/06), Društvo je obavezno da zaposlenima, pri odlasku u penziju, isplati otpremnine u visini do tri mjesečne plate ostvarene od strane zaposlenog i obračunate u skladu sa kolektivnim ugovorom. Osim toga, Društvo može da isplaćuje i jubilarne nagrade u visini između jedne i dvije prosječne mjesečne plate poslodavca. Broj mjesečnih zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Društvu.

Prema MRS 19 „Naknade zaposlenima“, zahtjeva se obračun i ukalkulisavanje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine za odlazak u penziju.

Troškovi vezani za naknade prilikom odlaska u penziju utvrđuju se korišćenjem metoda projektovanih jedinica kreditiranja, sa aktuarskim odmjeraivanjem koje se vrši na dan bilansa stanja.

U skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom („Službeni glasnik RS“, broj 27/06), Društvo je obavezno da zaposlenima, pri odlasku u penziju ili prestanku ugovora o radu, isplati otpremnine u visini do tri mjesečne plate ostvarene od strane zaposlenog i obračunate u skladu sa kolektivnim ugovorom.

3.12. Porezi i doprinosi

Porez na dobit

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske. Društvo je u tekućoj i prethodnoj poslovnoj godini poslovalo sa gubitkom tako da prema procjeni rukovodstva nije prijavljena akontacija poreza na dobitak.

Dana 16. novembra 2015. godine usvojen je novi Zakon o porezu na dobit ("Službeni glasnik RS", broj 94/15) koji se primjenjuje od 1. januara 2016. godine, a Izmjene Zakona o porezu na dobit od 01.01.2017 godine (Sl.glasnik 1/17). Prema novom Zakonu, oporezivi dobitak prikazan u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha korigovan za stalne razlike definisane poreskim propisima Republike Srpske. Ove korekcije se odnose na isključivanje prihoda i rashoda koji se nikada ne priznaju.

Novi poreski propisi Republike Srpske poznaju i privremene razlike koje se priznaju kao razgraničena potraživanja i razgraničene obaveze po osnovu poreza na dobitak.

Novousvojenim Zakonom je regulisano da se poreski gubitak, kao negativna razlika između prihoda i rashoda u postupku utvrđivanja poreske osnovice, prenosi i nadoknađuje umanjivanjem poreske osnovice u narednih pet godina. Društvo nije imalo osnova za knjiženje privremenih poreskih razlika, tj. poreskog gubitka.

Odloženi porez na dobit određen je primjenom metoda obaveze na sve privremene razlike koj postoje na dan bilansa stanja između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza i njihovih poreskih osnovica.

Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike.

Odložena poreska sredstva priznaju se za sve privremene razlike koje se mogu oduzeti i prenijete poreske gubitke, do iznosa za koji je verovatno da će se stornirati i da će biti na raspolaganju dovoljan oporeziv dobitak ili bi mogle da nastanu privremene oporezive razlike, na osnovu kojih bi mogle da se iskoriste ove privremene razlike koje se mogu oduzeti, kao i neiskorišteni poreski gubici.

Knjigovodstvena vrijednost svih odloženih poreskih sredstava provjerava se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje se za iznos za koji više nije vjerovatno da će se stornirati i da će biti ostvaren dovoljan oporezivi dobitak koji bi omogućio da se iskoriste odložena poreska sredstva.

Odložena poreska sredstva i obaveze se odmjeravaju prema poreskim stopama za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu realizacije sredstava ili izmirenja (plaćanja) obaveza, zasnovanim na važećim poreskim zakonima. Stopa poreza koja se primenjuje u 2021. godini je 10%.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba. Ovi porezi i doprinosi se evidentiraju u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Porez na dodatu vrijednost

Zakonom o porezu na dodanu vrijednost ("Službeni list BiH", broj 9/05) uvedena je obaveza i regulisan je sistem plaćanja poreza na dodanu vrijednost (PDV) na teritoriji Bosne i Hercegovine, počevši od 1. januara 2006. godine, čime je zamijenjen dosadašnji sistem oporezivanja primjenom poreza na promet proizvoda i usluga.

3.13. Pravična (fer) vrijednost

Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u finansijskim izvještajima odražavaju pravičnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekat na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i ostale značajne izvore neizvjesnosti pri davanju procjene na dan bilansa stanja, koja nose rizik sa mogućim ishodom u materijalno značajnim korekcijama sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini predstavljene su u narednom tekstu:

Procijenjeni korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovano na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora. Adekvatnost procijenjenog preostalog korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme se analizira godišnje ili gdje god postoji indicija o značajnim promjenama određenih pretpostavki.

Obezvrjeđenje vrijednosti sredstava

Na dan sastavljanja finansijskih izvještaja rukovodstvo Društva analizira vrijednosti sredstava prikazanih u finansijskim izvještajima. Ukoliko postoji indicija da za neko sredstvo postoji obezvrjeđenje, nadoknadiivi iznos tog sredstva se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Ukoliko je nadoknadiivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u finansijskim izvještajima, vrijednost sredstva iskazanog u finansijskim izvještajima se smanjuje do svoje nadoknadiive vrijednosti.

Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravku vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja obračunavamo na osnovu procijenjenih gubitaka usljed nemogućnosti kupca da ispuni neophodne obaveze. Našu procjenu zasnivamo na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnim sposobnostima naših kupaca i promjenama u uslovima prodaje, prilikom utvrđivanja adekvatnosti ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim naplatama.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa koje stvaraju ekonomske dobiti biti potreban da se izmiri obaveza i kada se može pouzdano procijeniti iznos obaveze.

Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca priznaju se i evidentiraju po nominalnoj vrijednosti umanjenj za ispravku nenaplaćenih potraživanja. Procjena ispravke vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja vrši se kada naplata cjelog ili dijela potraživanja više nije vjerovatna. Ispravka vrijednosti potraživanja vrši se na teret rashoda, u bilansu uspjeha.

Kreditni od banaka i dobavljača

Kreditni od banaka i dobavljača se prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava (nominalnoj vrijednosti), a nakon toga, se iskazuju po umanjenj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope umjesto efektivne kamatne stope s obzirom da efekat ovakvog postupka na finansijske izvještaje, gledano u cjelini, prema procjenama menadžmenta nije materijalan.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima se vrednuju po nominalnoj vrijednosti.

1. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	U KM	
	Postrojenja i oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost:		
Stanje na početku godine	55.158	55.158
Povećanja:	1.518	1.518
Nove nabavke	1.518	1.518
Stanje na kraju godine	56.676	56.676
Kumulirana ispravka vrijednosti:		
Stanje na početku godine	53.952	53.952
Povećanja:	1.459	1.459
Amortizacija	1.459	1.459
Stanje na kraju godine	55.411	55.411
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2021. godine	1.265	1.265
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2020. godine	1.206	1.206

U toku 2018. godine izvršena je prodaja nekretnina (zemljište i investicione nekretnine) kao i dijela opreme, tako da su iste isknjižene iz poslovnih knjiga Društva u toj godini. Ostala je oprema nabavne vrijednosti 55.158 KM a ispravke vrijednosti 51.540 KM koju čini 6 sredstava.

U toku 2021. godine izvršena je nabavka računara nabavne vrijednosti 1.518 KM. Sadašnja vrijednost ovog sredstva čini sadašnju vrijednost ukupne opreme.

2. UČEŠĆA U KAPITALU I OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	U KM			
	Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	Dugoročni krediti povezanim pravnim licima	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	Ukupno
BRUTO VRIJEDNOST				
Vrijednost na početku godine	6.253.266	1.862.652	1.516.392	9.632.310
Povećanje	1.500.000	500.000	0	2.000.000
Smanjenje	1.251.579	1.670.800	0	2.922.379
Vrijednost na kraju godine	6.501.687	691.852	1.516.392	8.709.931
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI				
Vrijednost na početku godine	0	0	0	0
Povećanje	0	0	0	0
Smanjenje	0	0	1.612	1.612
Vrijednost na kraju godine	0	0	1.612	1.612
NETO VRIJEDNOST				
31.12.2021. godine	6.501.687	691.852	1.514.780	8.708.319
31.12.2020. godine	6.253.266	1.862.652	1.516.392	9.632.310

Učešće u kapitalu u iznosu od 6.501.687 KM se odnosi na učešće u kapitalu zavisnog pravnog lica GAMA HOLDING d.o.o. Banja Luka u iznosu od 1.500.000 KM, učešće u kapitalu TC Zenit d.o.o. Banja Luka u iznosu od 4.291.687 KM i učešće u kapitalu akcionarskog društva Jahorinska dvorišta a.d. Banja Luka u iznosu od 710.000 KM.

U toku 2021. godine Društvo je donijelo odluku o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću GAMA HOLDING d.o.o. Banja Luka sa osnivačkim ulogom u iznosu od 1.500.000 KM. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Banja Luci broj: 057-0-Reg-21-000995 od 28.05.2021. godine izvršen je upis osnivanja ovog društva.

U toku 2021. godine Društvo je prodalo 50% svog udjela u Unicep Group d.o.o. Banja Luka kupcu Otrantkomerc a.d. Podgorica. Ovom prodajom je smanjena vrijednost učešća u kapitalu pravnih lica za 1.251.579 KM a ostvaren je gubitak u poslovanju u iznosu od 995.079 KM.

Dugoročni finansijski krediti povezanim pravnim licima na dan bilansiranja iznose 691.852 KM a odnose se na povezana lica Jahorinska dvorišta a.d. Banja Luka u iznosu od 606.200 KM i TC Zenit d.o.o. Banja Luka u iznosu od 85.652 KM. U tekućoj godinio su date pozajmice u iznosu od 500.000 KM a izvršen je povrat pozajmica iz prethodnog perioda u iznosu od 1.670.800 KM.

3. DATI AVANSI

	U KM	
	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
I. Bruto dati avansi	102.966	1.940
I Dati avansi – ukupno	102.966	1.940
II DATI AVANSI – UKUPNO	102.966	1.940

Potraživanja za date avanse na dan 31. decembra 2021. godine iznose 102.966 KM pri čemu je uplaćeni avans Eurobrokeru a.d. Banja Luka za kupovinu akcija u iznosu od 100.000 KM.

4. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

	U KM			
	Kupci u zemlji	Kupci u inostranstvu	Druga kratkoročna potraživanja	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	118.052	256.500	173.216	547.768
Bruto stanje na kraju godine	116.444	0	341.847	458.291
Ispravka vrijednosti na početku godine	9.073	0	0	9.073
Ispravka vrijednosti na kraju godine	100.275	0	0	100.275
NETO STANJE				
31.12.2021. godine	16.169	0	341.847	358.016
31.12.2020. godine	108.979	256.500	173.216	538.695

Potraživanja od kupaca u zemlji su formirana u prethodnom periodu kada je izvršena prodaja nekretnina i dijela opreme. U tekućoj godini je formirano potraživanje od ino kupaca u iznosu od 256.500 KM po osnovu prodaje udjela kupcu OTRANTKOMERC a.d. Podgorica. Potraživanja od ino kupca su izmirena u tekućoj godini u cjelosti.

U toku 2021. godine Društvo je izvršilo indirektan otpis potraživanja od kupaca u zemlji u iznosu od 91.202 KM na teret troškova tekuće godine. .

Druga kratkoročna potraživanja u iznosu od 234.350 KM se odnose na potraživanja po osnovu obračunate kamate na finansijske pozajmice povezanim licima Jahorinska dvorišta d.o.o. Banja Luka i TC Zenit d.o.o. Banja Luka.

Druga kratkoročna potraživanja u iznosu od 105.580 KM se odnose na preplatu poreza na dobit koja je uglavnom formirana u toku 2021. godine po osnovu Rješenja Poreske uprave Republike Srpske.

5. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	U KM		
	Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima	Kratkoročni krediti u zemlji	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	0	0	0
Bruto stanje na kraju godine	13.447	2.000	15.447
Ispravka vrijednosti na kraju godine	0	0	0
NETO STANJE			
31.12.2021. godine	13.447	2.000	15.447
31.12.2020. godine	0	0	0

Kratkoročni finansijski plasmani u iznosu od 13.447 KM se odnose na kratkoročne pozajmice pravnom licu Jahorinska dvorišta d.o.o. Banja Luka u tekućoj godini.

6. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

	U KM	
	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
1. Poslovni računi - domaća valuta	1.536.074	2.157.656
2. Poslovni računi - strana valuta	362.750	0
3. Blagajna - domaća valuta	137	87
Gotovina i ekvivalenti gotovine - ukupno (1 do 3)	1.898.961	2.157.743

Društvo ima otvorene žiro račune kod slijedećih banaka: NLB banka a.d. Banja Luka i Nova banka a.d. Banja Luka.

7. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U KM	
	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
1. Ostala aktivna vremenska razgraničenja	0	1.300
Aktivna vremenska razgraničenja - ukupno	0	1.300

8. KAPITAL

	U KM	
	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
1. Akcijski kapital	11.104.166	11.104.166
I. Osnovni kapital - ukupno	11.104.166	11.104.166
1. Emisiona premija	722.177	722.177
2. Zakonske rezerve	978.731	978.731
3. Statutarne rezerve	451.962	451.962
II. Rezerve (1 do 3)	2.152.870	2.152.870
1. Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	(1.612)	0
III. Revalorizacije rezerve i nerealizovani dobici i gubici - ukupno	(1.612)	0
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	2.764.971	2.664.391
IV. Neraspoređeni dobitak - ukupno	2.764.971	2.664.391
1. Gubitak ranijih godina	(3.973.227)	(3.661.859)
2. Gubitak tekuće godine	(1.317.156)	(311.368)
V. Gubitak (1 do 2)	(5.290.383)	(3.973.227)
KAPITAL (I do IV-V)	10.730.012	11.948.200

Akcijski kapital je podijeljen na 11.104.166 običnih akcija klase A, nominalne vrijednosti 1 KM za jednu akciju. Prema podacima Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, koji vodi knjigu akcionara, ukupan broj akcionara na dan 31.12.2021. godine je 165.

Daje se pregled akcionara Društva:

- UniCredit bank D.D., Mostar	28,11%
- Celep d.o.o. Sežana	14,86 %
- DUIF Polara Invest a.d. OAIF Adriatic Balanced, Banja Luka	11,21 %
- OIF Moneta, Podgorica	11,00 %
- DUIF Polara Invest a.d. OAIF Adriatic Fond, Banja Luka	10,11 %
- OIF sa javnom ponudom Lilium Global, Sarajevo	10,09 %
- ZIF Fortuna Fond DD Cazin	6,34 %
- DUIF Polara Invest a.d. OMIF Privrednik invest Banja Luka	2,25 %
- DUIF Invest nova a.d. OMIF Invest nova Bijeljina	1,96 %
- Raiffeisen bank D.D. BiH Sarajevo - Kastodi, Sarajevo	1,30 %
- ostali akcionari	2,77 %
Ukupno	100,00 %

U tekućoj godini je ostvaren gubitak u poslovanju u iznosu od 1.317.156 KM. U toku 2021. godini izvršeno je povećanje nerasporedene dobiti iz ranijih godina u iznosu od 100.580 KM vezano za formiranje preplate poreza na dobit po Rješenju Poreske uprave Republike Srpske.

9. DUGOROČNA REZERVISANJA

	U KM	
	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
1. Ostala dugoročna rezervisanja	184.169	170.527
Dugoročna rezervisanja - ukupno	184.169	170.527

Dugoročna rezervisanja na dan bilansiranja iznose 184.169 KM a formirana su po osnovu sudskih sporova koje vodi Društvo a za koje postoji velika vjerovatnoća odliva sredstava u narednih pet godina. Iznos dugoročnih rezervisanja se priznaje po diskontnoj vrijednosti budućih novčanih izdataka za koja se očekuje da će biti potrebna da bi se izmirile buduće obaveze po osnovu sudskih sporova primjenom kamatne stope od 8%.

U tekućoj godini su formirana nova rezervisanja u iznosu od 13.642 KM.

10. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	U KM	
	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
1. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	35.236	141.884
Kratkoročne fin. obaveze - ukupno	35.236	141.884

Ostale kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 35.236 KM se odnose na obaveze prema TC Zenit koje su skoro u cjelosti formirane u prethodnom periodu.

11. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE

	U KM	
	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
1. Dobavljači u zemlji	66.460	4.509
I Obaveze iz poslovanja - ukupno	66.460	4.509
1. Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada kojem se refundiraju	4.826	3.399
2. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	414	178
3. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	2.706	1.951
4. Obaveze za ostala neto lična primanja	369	369
5. Obaveze za porez na ostala lična primanja	122	122
6. Obaveze za doprinose na ostala lična primanja	597	597
II Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada - ukupno (1 do 6)	9.034	6.616
1. Obaveze prema članovima Upravnog odbora	1.100	1.100
2. Ostale obaveze	1.493	1.412
III Druge obaveze - ukupno (1 i 2)	2.593	2.512
1. Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	51	60
2. Obaveze za doprinose koji terete troškove	816	941
3. Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	56.603	56.603
IV Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (1 do 3)	57.470	57.604
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze - ukupno (I do VI)	135.557	71.241

Obaveze prema dobavljačima su uglavnom formirane u tekućoj godini. Ostale obaveze se najvećim dijelom odnose na obaveze za komunalnu naknadu Grad Banja Luka iz ranijeg perioda a koje su predmet sudskog spora.

12. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U KM	
	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
1. Ostala pasivna vremenska razgraničenja	0	1.342
Pasivna vremenska razgraničenja - ukupno	0	1.342

13. POSLOVNI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
1. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	651	815
2. Troškovi goriva i energije	0	509
I Troškovi materijala - ukupno (1 i 2)	651	1.324
1. Troškovi bruto zarada	77.864	64.008
2. Troškovi bruto naknada članovima Upravnog odbora	21.825	21.825
3. Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	8.068	8.431
II Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (1 do 3)	107.757	94.264
III Troškovi amortizacije	1.459	846
1. Troškovi rezervisanja za troškove u garantnom roku	13.642	12.632
IV Troškovi rezervisanja - ukupno	13.642	12.632
1. Troškovi transportnih usluga	2.843	2.024
2. Troškovi usluga održavanja	2.281	4.213
3. Troškovi reklame i propagande	57	802
4. Troškovi ostalih usluga	0	79
V Troškovi proizvodnih usluga - ukupno (1 do 4)	5.181	7.118
1. Troškovi neproizvodnih usluga	126.484	59.814
2. Troškovi reprezentacije	78	116
3. Troškovi premije osiguranja	44	65
4. Troškovi platnog prometa	961	1.120
5. Troškovi članarina	285	1.008
6. Troškovi poreza	1.536	1.778
7. Troškovi doprinosa	82	64
8. Ostali nematerijalni troškovi	10.185	8.524
VI Nematerijalni troškovi - ukupno (1 do 8)	139.655	72.489
Ostali poslovni rashodi - ukupno (V i VI)	158.478	92.239
POSLOVNI RASHODI - UKUPNO (I do VI)	268.345	188.673

14. FINANSIJSKI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
1. Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	70.177	211.400
Finansijski prihodi - ukupno	70.177	211.400

15. FINANSIJSKI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
1. Rashodi kamata	42	0
Finansijski rashodi – ukupno	42	0

16. OSTALI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
1. Naplaćena otpisana potraživanja	396	1.316
2. Prihodi od smanjenja obaveza i ostali prihodi	80	738.956
I Ostali prihodi - ukupno (1 i 2)	476	740.272
OSTALI PRIHODI - UKUPNO (I do III)	476	740.272

17. OSTALI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2021.	31. decembra 2020.
1. Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrijednosti	995.079	995.079
2. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	94.256	75.537
3. Rashodi po osnovu rashod. zaliha i ostali rashodi	30.087	3.751
I Ostali rashodi - ukupno (1 do 3)	1.119.422	1.074.367
OSTALI RASHODI - UKUPNO (I do III)	1.119.422	1.074.367

18. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Povezana lica su: TC Zenit d.o.o. Banja Luka, Jahorinska dvorišta a.d. Banja Luka i Gama Holding d.o.o. Banja Luka.

Poslovne transakcije sa povezanim licem TC Zenit d.o.o. Banja Luka u 2021. godini iznose 1.627.000 KM po osnovu povrata pozajmice a stanje dugoročnih potraživanja po osnovu pozajmice na dan bilansiranja iznosi 85.652 KM. U toku 2021.godine su obračunate kamate na pozajmice u iznosu od 50.719 KM a stanje potraživanja na dan 31.12.2021. godine po osnovu kamata iznosi 183.560 KM.

Poslovne transakcije sa povezanim licem Jahorinska dvorišta a.d. Banja Luka u 2021. godini iznose 500.000 KM po osnovu dugoročnih pozajmica a 43.800 KM po osnovu povrata pozajmice. Stanje dugoročnih potraživanja po navedenom osnovu na dan bilansiranja iznosi 606.200 KM. U toku 2021.godine su obračunate kamate na pozajmice u iznosu od 19.458 KM a stanje potraživanja na dan 31.12.2021. godine po osnovu kamata iznosi 20.790 KM. U

tekućoj godini je data kratkoročna pozajmica povezanom licu u iznosu od 13.447 KM koja je ostala na stanju na dan bilansiranja.

Društvo je u toku 2021. godine osnovalo društvo sa ograničenom odgovornošću Gama Holding Banja Luka sa učešćem u kapitalu 100 %. U toku 2021. godine nije bilo poslovnih transakcija sa povezanim licem.

19. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Društvo na dan 31. decembra 2021. godine vodi sudske sporove u kojima se pojavljuje kao tuženi i kao tužilac. Protiv Društva se vodi 20 sudskih sporova u vrijednosti od 536.259 KM. Dio obaveza vezano za sudske sporove je evidentiran u poslovnim knjigama a za preostali dio potencijalnih obaveza su formirana rezervisanja. Postupci su u toku i nije moguće predvidjeti ishod ovih sporova.

Protiv drugih lica Društvo ima 36 pokrenutih sudskih sporova a vrijednost sporova koji su pokrenuti iznosi 850.320 KM. Postupci su u toku

20. PORESKI RIZICI

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju PDV, porez na dobit i poreze na plate, zajedno sa drugim porezima. Za razliku od razvijenijih tržišnih privreda zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme, te ne postoji dugogodišnja praksa primjene, a sa druge strane propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često su nejasni ili ne postoje. Iz ovog razloga, često se javljaju razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave su predmet kontrole i pregleda od strane više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zatezni kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. To može dovesti do osporavanja transakcija od strane poreskih vlasti i Društva može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa zakonom o poreskoj upravi Republike Srpske, period zastaarjelosti poreske obaveze je 5 godina.

To praktično znači da poreska vlast imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama za razvijenijim poreskim Sistemom.

Pored navedenog, Društvo ima značajne transakcije sa povezanim pravnim licima. Iako rukovodstvo Društva smatra da Društvo posjeduje dovoljnu i adekvatnu prateću dokumentaciju u vezi sa transfernim cijenama, postoji neizvjesnost da se zahtjevi i tumačenja poreskih i drugih organa razlikuju od tumačenja rukovodstva.

Rukovodstvo Društva smatra da eventualna različita tumačenja neće imati materijalno značajnih posljedica po finansijske izvještaje Društva.

21. RIZICI

Društvo je izloženo različitim vrstama rizika na osnovu svojih aktivnosti koje, između ostalog, uključuju analize, procjene i prihvatanje određenog stepena rizika ili kombinacije rizika, kao i upravljanje istim.

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

21.1 Tržišni rizik

(a) *Rizik od promjene kursa stranih valuta*

Društvo nije izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti *i/ili sa valutnom klauzulom*. U mjeri u kojoj je to bude potrebno, Društvo će minimizirati devizni rizik kroz minimiziranje otvorenih deviznih pozicija.

(b) *Rizik od promjene kamatnih stopa*

Društvo nije izloženo rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa djeluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine.

S obzirom da Društvo nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u velikoj mjeri su nezavisni od promjena tržišnih kamatnih stopa. Rizik Društva od promjena fer vrijednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banke. Društvo nema kredita koji su primljeni po promjenljivim kamatnim stopama i izlažu Društvo kamatnom riziku tokova gotovine. Tokom 2021. godine Društvo nije imalo obaveza po kreditima a time ni obaveza po kreditima sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za Euribor.

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promjene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koji je u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

21.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj cijeni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospijanja. Društvo neprekidno procjenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promjena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Društvo ima pristup raznolikim izvorima finansiranja za kojim u toku izvještajnog perioda nije bilo potrebe.

21.3 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja clijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrijednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku a obezbjeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mjera i aktivnosti na nivou Društva.

22. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

Društvo nema preuzetih obaveza po osnovu izvršenih kontrola poreskih i drugih organa kao ni po osnovu preuzetih solidarnih jemstava koji bi mogli imati uticaja na iskazani poslovni rezultat.

23. DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA

Nakon dana bilansiranja nije bilo događaja koji bi imali uticaj na iskazane rezultate poslovanja Društva i njegov finansijski položaj u finansijskim izvještajima za 2021. godinu.

